

Østrig-Ungarns Guldanskaffelser.

Af

Prof., Dr. jur. Will. Scharling.

Som det maaske vil erindres, har jeg i Fjor i Maj Maaned i en Artikel om Østrig-Ungarns Valutaregulering (Nationaløkonomisk Tidsskr. 1892, S. 281 ff.) gjort gældende, at det utvivlsomt ikke vilde være vanskeligt for disse Lande at rejse et Guldlaan, der kunde forsyne dem med det fornødne Guld til Indløsning af deres Statspapirpenge, men at det var et mere tvivlsomt Spørgsmaal, om dette kunde ske uden Forstyrrelse af Forholdene i det øvrige Europa og Amerika, samt om Østrig-Ungarn vilde være i Stand til at holde paa det engang anskaffede Guld, eller om det ikke vilde gaa omtrent som i Italien, hvorfra det i 1884 anskaffede Guld atter hurtigt forsvandt, saa at Landets Cirkulation igen for største Delen kom til at bestaa af Papir under Parikurs. I en senere Artikel (i »Dagbladet for 14de—18de Novbr.) har jeg yderligere gjort gældende, at den da vedtagne og alt paabegyndte Valutaregulering vilde forhindre den Prisstigning og dermed den Bedring af Forholdene, hvorefter Forretningsverdenen saa længe og saa forgæves har sukket, idet jeg dog tog et Forbehold for det Tilfælde, at

Frankrigs Bank virkelig benyttede den netop da givne Bemyndigelse til at forøge sin Seddelmængde fra 3500 til 4000 Mill. frcs. Naar vi nu, omtrent et Aar efter Fremkomsten af den førstomtalte Afhandling og omtr. $\frac{3}{4}$ Aar efter Emanationen af de fire Love af 2. August f. A., hvorved Valutareguleringen besluttedes gennemført, undersøge, hvorledes Forholdene i den Tid have stillet sig, synes de fuldt ud at bekræfte den Opfattelse, jeg har gjort gældende. Under alle Omstændigheder ere disse Forhold af saa stor Betydning for den hele økonomiske Situation i Europa og Amerika, at der er al Opfordring til at betragte dem lidt nærmere.

Det maa da først erindres, at Østrig-Ungarns Cirkulation i 1891 bestod af ca. 900 Mill. fl. (hvilket ved den da herskende Kurs af ca. 84 pCt. svarede til noget over 1500 Mill. Rmk.), hvoraf 312 Mill. fl. i Statssedler*), og at det var disse, som ved Lov 2den August f. A. besluttedes indløste ved Hjælp af et Guldlaan paa 262 Mill. Guldgylden, hvilket ved en Kurs af 84 omtr. svarer til 312 Mill. fl. i Papir, hvorhos den hidtidige Gyldens Værdi fastsloges til 2 fr. 10 ctm. = ca. 170 Pfennige og bestemtes afløst af en ny Møntenhed, Kronen, der skulde være = $\frac{1}{2}$ fl. (= ca. 75 Øre). Samtidig bemyndigedes begge Landes Finansministre til i betydeligt Omfang at konvertere Stats- og Jernbaneobligationer, der forrentedes med mere end $4\frac{1}{2}$ pCt., til 4 pCt., hvorved der baade forventedes en Besparelse i den

*) Desforuden cirkulerede indtil 100 Mill. fl. i et Slags rentebærende Kreditbeviser, de saakaldte »Salinenscheine«; disse og Statssedlerne i Forening maatte ikke overstige 412 Mill. fl. Ved Udgangen af 1892 cirkulerede ca. 68 Mill. fl. i Salinenscheine, 344 Mill. fl. i Statssedler og 478 Mill. fl. i den østrig-ungarske Banks Sedler, tils. ca. 890 Mill. fl. foruden Skillemønt.

aarlige Rente og et Overskud i Guld, der kunde anvendes til Indløsning af Statsedler.

Disse Konverteringsoperationer synes at være lykkedes godt. I Januar d. A. sluttede den ungarske Finansminister Overenskomst med det Rothschild'ske Syndikat om et nyt 4 pCt.s Laan til Indfrielse og Konvertering af den ungarske Papirrente (358 Mill. fl.) og en Del Jernbaneaktier og -Obligationer (hvoraf $107\frac{1}{2}$ Mill. fl. i Sølv og Papir). Konverteringen lykkedes over Forventning, idet mere end 95 pCt. af de gamle Effekter konverteredes imod nye Obligationer. Det nye Laan blev paa ca. 1020 Mill. Kroner i ø. M., og ved Udbyttet af dette Laan, der vilde spare Staten en aarlig Rente af 3,7 Mill. fl., mentes det derhos, at Ungarn vilde faa Guld nok til, at det dermed og med de allerede opsamlede 50 Mill. fl. i Guld eller Fordringer paa Guld kunde indløse sin Andel af Statsedlerne (30 pCt. af 312 Mill. fl. at indløse med henved 80 Mill. Guld-fl.). Samtidig optog den østrigske Finansminister et nyt Laan paa ca. 648 Mill. Kroner ø. W. til Konvertering af den 5 pCt.s Papirrente til Beløb ca. 239 Mill. fl. samt af nogle Jernbaneobligationer, og da ogsaa denne Konvertering faldt heldig ud, erklærede Syndikatet sig i Februar beredt til yderligere at overtage ca. 376 Mill. Kr. af det nye Laan.

Den østrig-ungarske Bank, som ved Udgangen af 1891 besad henved 80 Mill. fl. i Guld og Guldvexler, forøgede fra August til November sin Beholdning med ca. 40 Mill. fl. i Guld, dels Barrer og dels fremmede Mønter (af de sidste ca. $18\frac{3}{4}$ Mill. fl. i amerikanske eagles). Samtidig meddeler imidlertid Economist's Korrespondent i Wien (22de Novbr. f. A.), at den

Stigning i Kursen paa østrigske Effekter, som i den sidste Tid havde fundet Sted, for en Del skyldtes Opkøb fra Bankens Side, idet den i dette Øjemed havde bragt 40 Mill. fl. i Sedler paa Markedet, som den jo foreløbig ikke behøvede at indløse med rede Penge. Nogen Inddragning af Sedler har saaledes endnu ikke fundet Sted, og naar det senere — den 31te Januar d. A. — af samme Korrespondent meddeles, at Bankens Beholdning af Guld og Guldvexler nu var steget til 134 Mill. fl., altsaa 54 Mill. fl. mere end ved Udgangen af 1891, maa det paa den anden Side erindres, at ogsaa dens Seddelmængde i samme Tidsrum er steget noget, skønt ikke i samme Forhold. Efter Economist's Meddelelser om Bankens Status, var Seddelcirkulationen den 31te Januar d. A. ca. 14 Mill. fl. større end ved samme Tidspunkt f. A.

De direkte Foranstaltninger til at skaffe Staten Guld til Disposition bestaar dels i en i Januar d. A. afsluttet Overenskomst imellem Regeringen og det Rothschild'ske Syndikat, hvorefter dette skulde overtage et nominelt Beløb af 30 Mill. fl. af den østrigske Guldrente til en Kurs af $95\frac{1}{2}$ pCt. mod Betaling i Guldmønt eller Guldbarrer, hvilket svarer til 57,3 Mill. Rmk., — dels i samme Syndikats Overtagelse af 60 Mill. fl. af det Guldlaan paa 183,4 Mill. fl., som den østrigske Regering ved Lov af 2den August f. A. bemyndiges til at optage til Gennemførelsen af Møntreformen. Dette sidste Laan blev ligeledes en fuldstændig Sukces, idet det til en Kurs af $98\frac{1}{2}$ pCt. (i 1880 var Kursen paa østrigsk Guldrente kun $75\frac{3}{4}$ pCt.) blev overtegnet 10 Gange. I Marts d. A. har Syndikatet opkøbt det fornødne Guld til Indfrielse af sin

Forpligtelse, og det har derefter sluttet Kontrakt om yderligere Overtagelse af 40 Mill. fl.

Allerede den 31te Januar meddelte »Economist«s Korrespondent, at der nu i Østrig-Ungarn var opsamlet en Guldskat paa 257 Mill. fl., hvoraf Banken var i Besiddelse af 134 Mill. fl. Hvor meget heraf der var tilstede i virkelig Mønt og Barrer, hvor meget i Guldvexler, meddeltes dog ikke, og kun det første Beløb er det, som det kommer an paa, naar der spørges om, hvor meget Guld Østrig-Ungarn faktisk har draget bort fra den øvrige Verden. Det samme gjælder om den senere Meddelelse af 8de April om, at de to Regeringers Guldbeholdning nu er voxet til 218 Mill. fl. Det siges der udtrykkelig, at den ungarske Finansminister er ifærd med at inddrage de Deposita af Guld, han for en Maaned siden har gjort i Berlin. Tages imidlertid de Beløb af Guld og Guldvexler i Betragtning, som allerede, før Børsoperationerne begyndte, vare i Bankens og Regeringernes Besiddelse, kunne de Beløb af Guld, som Østrig-Ungarn i de sidste $\frac{3}{4}$ Aar har draget til sig, maaske anslaaes til ca. 150 Mill. fl. eller ca. 15 Mill. L. St. (Bankens virkelige Guldbeholdning var i Begyndelsen af April henved 50 Mill. fl. større end i April f. A.) Da dette er mere end det dobbelte af, hvad den aarlige Guldproduktion i de senere Aar har kunnet stille til Disposition for Møntformaal, bliver Spørgsmaalet, hvor da det øvrige er kommet fra. Om de foran omtalte 60 Mill. fl. i Guld, som Syndikatet har opkøbt, siges det udtrykkelig, at det ikke er taget fra de europæiske Hovedbanker, hvad ogsaa deres ugentlige Opgørelser udvise, men derimod fra det aabne Marked. Og sammenstiller

vi disse Hovedbankers Opgørelser af Metalbeholdningen for den første Uge af August 1892 med Opgørelsen for sidste Marts d. A., faar vi følgende Resultat (i Mill. L. St.)

	August 1892.	Marts 1893.
Banque de France (Guld)	65. ⁴¹ Mill. L.	66. ⁵⁷ Mill. L.
Bank of England	26. ⁷⁰ — —	26. ²³ — —
Deutsche Reichsbank	48. ⁰⁹ — —	46. ¹⁰ — —
Belgiske Bank	4. ⁴⁵ — —	4. ⁵⁸ — —
Nederlandske Bank (Guld)	3. ²¹ — —	3. ¹⁸ — —
Spanske Bank (do.)	7. ⁵⁰ — —	7. ⁷¹ — —
	156. ³⁵ Mill. L.	154. ⁴⁶ Mill. L.

Med Undtagelse af den tyske Rigsbank udvise de øvrige Banker saa godt som ingen Forandring i dette Tidsrum, og selv i denne Bank er Nedgangen kun 56 Mill. Rmk., hvorimod de fleste andre Banker udvise en lille Forøgelse, saa at der i alt kun bliver en Nedgang af knap 2 Mill. L. St. (ca. 20 Mill. ø. fl.) For Evropas Vedkommende forholde saaledes de stadig gentagne Forklaringer om, at Guldet tages fra »det aabne Marked«, sig rigtigt, hvorved dog maa erindres, at dette Udtryk ingenlunde er enstydigt med Markedet for Aarets Guldproduktion, men ogsaa kan antyde, at det er inddraget fra den cirkulerende Guld-mængde, hvorom ogsaa Angivelserne om, at en ikke ringe Del af det opkøbte Guld er Mønter, vidner. Men Størstedelen af det Guld, der er indgaaet til Østrig-Ungarn, stammer dog utvivlsomt fra Amerika, som det strax skal blive nærmere eftervist.

Først skulle vi dog ganske kort betragte Resultaterne for Evropas Vedkommende.

For Østrig-Ungarn er Alt indtil April Maanedes Begyndelse gaaet meget heldigt. Ikke blot ere Kon-

verteringerne lykkedes over Forventning og de nye Laan til Guldanskaffelse komne i Stand uden synderlig Vanskelighed og paa gode Vilkaar, men der har i hele denne Tid hersket en opadgaaende Tendens paa dets Effektmarked, og Kurserne paa de vigtigste Papirer ere gaaede ikke lidt op over, hvad der tidligere var den almindelige Kurs. Dette har atter i videre Kredse øvet Indflydelse, virket oplivende og ansporende paa Spekulationen, og der meldtes derfor i det hele om større Liv i Forretningerne og om forskellige Planer til nye Foretagender, ligesom at flere større Aktieselskaber ere blevne dannede. Dette er kun et naturligt Resultat af de foregaaede Møntoperationer. Det er saa langt fra, at disse have formindsket Cirkulationsmidlerne, at de tværtimod foreløbig have øget dem. Vel have nemlig Regeringerne i Overensstemmelse med Loven af 2. April maattet deponere det af dem anskaffede Guld dels i Mønten, dels i et særligt Fond, indtil Inddragning af Statssedlerne kan begynde, men Banken synes, efter det foran anførte, at have anvendt i alt Fald en Del af det erhvervede Guld til en Udvidelse af Seddelmængden, der den 22. April d. A. var ca. 34 Mill. fl. større end til samme Tid ifjor og ca. 43 Mill. fl. større end i Begyndelsen af August, og atter anvendt denne til midlertidige Opkøb af Effekter, hvorved, som »Economist« skriver, Størstedelen af disse Penge ere forblevne i Cirkulation og virke som en Spore til Spekulation, da det er mere, end der behøves til daglig Brug. I Virkeligheden har Landet saaledes ved selve Laaneoperationerne faaet mere Kapital til Disposition; men derhos meddeles det ogsaa yderligere, at et Antal fremmede Banquiers,

efter at den nye Møntenhed og dermed Værdiforholdet imellem den gamle Gylden og Guld er bleven fixeret, paa Grund af den højere Rentefod i Østrig have begyndt at deponere Penge i Wien til Diskontering og Udlaan, og det paagældende Beløb anslaaes til 40 Mill. fl. Det er derfor intet Under, at Wien i længere Tid har været Udgangspunktet for en opadgaaende Spekulationsbevægelse, som dog ikke har kunnet øve nogen stor Virkning paa de øvrige Børser, hvor de tilsvarende gunstige Forhold ikke have været tilstede.

Ogsaa for Wiens Vedkommende er der imidlertid i April indtraadt en Standsning i Bevægelsen, og dermed tillige i Møntoperationerne. Da det rigeligere Udbud af Kapital har bragt Effektkurserne til at stige og Renten til at gaa ned, er der ikke længere særlig Fordel forbunden med at diskontere i Wien, og de nysnævnte Kapitalister have derfor begyndt at trække deres Penge tilbage. Derhos have de forholdsvis høje Kurser paa østrig-ungarske Papirer bragt en Del af Opkøberne til at realisere deres Gevinst og atter udbyde dem til Salg. Da hertil er kommet en Nedgang i Exporten for det sidste Halvaar, dels paa Grund af de lave Kornpriser, dels paa Grund af de Indskrænkninger, som Foranstaltninger imod Kolerafaren har paalagt Samhandelen i forrige Efteraar, blev Følgen en Stigning af Vexelkursen særlig paa Tyskland, saa at Kursen for 100 Rmk. naaede 59 fl. 72 $\frac{1}{2}$ kr., hvilket vil sige det samme som, at østrigske Sedler stod 1,6 pCt. under den dem ved Møntloven tillagte Værdi. Dette har ført til, at man foreløbig maatte indstille Guldopkøbene for ikke at forværre Forholdene. Der synes at være saa meget mere Grund dertil, som og-

saa Statsregnskaberne og Statsbudgetterne stille sig mindre gunstigt end de tilsvarende tidligere. Saaledes var Ungarns Overskud, som for 1891 udgjorde over 24 Mill. fl., i 1892 gaaet ned til ca. 16 $\frac{1}{2}$ Mill. fl., og det østrigske Budget for 1893 udviser kun et forventet Overskud af ca. 2 Mill. fl., medens Budgetterne for 1889 og 1890 udviste et Overskud af henholdsvis 11.1 og 22.2 Mill. fl. (Regnskaberne endog 13.7 og 22.5 Mill. fl.). Fortsættelsen af Mønt- og Laaneoperationerne vil derfor maaske nok gaa lidt mindre let og glat, end Tilfældet har været med Begyndelsen, og den vistnok lidt vel sangvinske Formening, som »Economist«s Korrespondent endnu den 4. April udtalte, at de endnu manglende 160 Mill. fl. i Guld-lettelig vilde kunne erholdes fra det internationale Pengemarked, turde vise sig mindre vel begrundet.

Det vil nemlig vise sig, at de to stedfundne Operationer have bidraget til at stille Forretningsforholdene i det øvrige Evropa lige saa meget ugunstigere, som de have virket gavnligt paa dem i selve Østrig-Ungarn. Til Trods for den stigende Guldproduktion ere Bankernes Guldbeholdninger snarest aftagne lidt (i April yderligere 70 Mill. Rmk.), samtidigt med, at den cirkulerende Møntmængde har maattet afgive et Kontingent til Guldopkøbene. Ses bort fra Frankrig, hvor Banken i det her omhandlede Tidsrum har forøget sin Seddelcirkulation med ca. 350 Mill. fr., og hvor den økonomiske Situation i det hele synes mindre ugunstig, er Seddelmængden ellers næppe bleven udvidet saa meget, at en Afgang i Cirkulationen derved er bleven erstattet; i hvert Fald har det herskende lave Prisniveau ikke kunnet hæve sig og det der-

med følgende Tryk paa Forretningslivet forsvinde. Selvfølgelig gives der Varer, som paa Grund af særlige Forhold i Henseende til Produktion eller Efterspørgsel ere stegne i Pris — saaledes særlig Bomuld* —, men i sin Helhed er Prisniveauet snarere blevet lavere. Saaledes udvise Priserne for Englands samlede Ud- og Indførsel en Nedgang for 1892 af 4.46 pCt. imod det foregaaende Aar, og Opgørelsen for Januar Kvartal viser ikke nogen Bedring i Prisforholdene i deres Helhed. Det anførte Tal tør naturligvis paa Grund af Prisstatistikens Ufuldkommenhed ikke tages som fuldt ud nøjagtigt og paalideligt; men »Economist« bemærker med Føje, at det i alle Tilfælde viser Bevægelsens Retning, og at alle statistiske Data vidne om, at Fabrikanterne som Helhed i 1892 havde at kæmpe ikke blot imod en Nedgang i Efterspørgslen efter deres Produkter, men ogsaa imod en Nedgang i Priserne. Englands samlede Ud- og Indførsel gik da ogsaa ned med næsten 30 Mill. L. St. eller henved 7 pCt. imod 1891. Og i de første 3 Maaneder af 1893 er der yderligere en Nedgang i Exporten af 6.2 pCt. imod de tilsvarende Maaneder af 1892. Og dog er Trykket paa Industrien kun ubetydeligt imod Trykket paa Landbruget. Sjældent, skriver »Economist«, have

*) I en Oversigt i Dagbladet for 16—17. Jan. d. A. om »Forretningsaaret 1892« nævnes som Varer, der i Aarets Løb ere stegne i Pris: Fedt (30 à 40 pCt.), Kaffe (Brasil-K. 15 à 20, Java-K. 5 pCt.), Bomuld (15 à 20 pCt.) og Silke (6 à 14 pCt.), hvorimod der noteres et Prisfald af 15—40 pCt. for Hvede, Rug, Mel, Kakao, Ris, Kul, Petroleum, fabrikeret Jern, Zink og Bly, af 5—10 pCt. for Byg, Havre og Majs, raff. Sukker og Raajern samt Sølv (12 pCt.), medens Noteringerne vare omtrent uforandrede for Raasukker, The, Uld, Kobber og Tin.

vore Landbrugere haft et værre Aar at kæmpe med, og da der efter en mangelfuld Høst er kommet et stærkt Fald i Prisen paa næsten alle deres Produkter, er deres Vilkaar, som i Forvejen var svækket ved den langvarige Landbrugs-Misère, i Sandhed bleven meget slette. Paa et stort Landmandsmøde i Dcbr. paaviste den fhv. Minister Chaplin, at Landbruget var gaaet tilbage siden 1877, og at Situationen nu var ligefrem kritisk paa Grund af den stadig fortsatte Prisnedgang. Landbruget betalte sig ikke længer, hvorfor flere og flere Arealer laa hen udyrkede*). Selvfølgelig ere de lave Priser paa Landbrugsprodukter en Fordel for de industrielle Arbejdere; men denne Fordel opvejes ganske ved den tiltagende Mangel paa Beskæftigelse for disse. Bortset fra strikende Arbejdere — og disses Antal er jo for Tiden meget betydeligt — udviser en Opgørelse fra 23 Trades-Unions, der regelmæssigt give Board of Trade Oplysning om, hvor mange af dens Medlemmer der savne Arbejde, at i 1892 vare 8.3 pCt. arbejdsløse imod 4.7 pCt. 1891 og 2.4 i 1890. I Jan. og Febr. d. A. steg Antallet yderligere til 9.96 og 9.49 pCt. Og Antallet af dem, der nød Fattigunderstøttelse, steg for første Gang i en længere Aarrække ikke blot absolut, men procentvis. Derhos dreje de store og langvarige Striker sig ikke om Lønningsforbedringer, men ere en Kamp imod Lønningsnedgang. Saaledes fremkaldtes

*) Det er fra anden Side blevet paavist, at Værdien af Storbritanniens og Irlands Landbrugsprodukter i 1891 paa Grund af den stadige Prisnedgang var 77 Mill. L. St. — 1386 Mill. Kr.! — mindre end i 1871, saa at hver acre nu gav 1 L. 12 sh. 4½ d. (ca. 40 K. pr. Tønde Land) mindre i Indtægt end for 20 Aar siden. Og Aaret 1892 betegner en yderligere Nedgang i Priserne.

den store Strike i Lancashire, der brød ud i den sidste Del af Oktober og varede til Udgangen af Marts — altsaa omtrent i 5 Maaneder — og som har kostet Arbejderne i Tab af Arbejdsløn 1,4 Mill. L. St. 3: over 25 Mill. Kroner, ved en paatænkt Lønningsreduktion af 5 pCt. — og endtes med en Reduktion af 3 pCt. Og i disse Dage melder Telegrafens Udbrudet af en ny Strike blandt Yutearbejderne i Dundee som Følge af, at deres Løn er bleven nedsat med 5 pCt.

At altsaa Landbrug, Industri og Handel alle ere stærkt trykkede ved det vedblivende lave Priseniveau, og at dette, uagtet det byder Arbejderne billigere Forbrugsartikler, i Virkeligheden trykker ikke blot Arbejdsgiverne, men ogsaa Arbejderne, er en given Sag. Men at dette igennem Aaringer fortsatte Tryk kun kan hæves ved en almindelig Prisstigning og kun lettes ved i alt Fald en Standsning af Prisfaldet, samt at det eneste Middel til at fremkalde dette Resultat under en stadigt og stærkt voxende Produktion er en Forøgelse af den cirkulerende Pengemængde, — det kan og vil man ikke se, og særlig i England er man særdeles stædig i at lukke Øjnene for denne selvindlysende Theori og udfinde alle mulige — eller rettere umulige — Forklaringsgrunde for den ubegribelige Haardnakkethed, hvormed »the trade depression« vedbliver at gøre sig gældende paa alle Omraader Aar efter Aar.

Imidlertid maa det erkendes, at Østrig-Ungarns Guldopkøb for det øvrige Evropas Vedkommende nærmest kun har øvet den rent negative Indflydelse at forhindre en Forøgelse af Pengemængden, som ellers kunde have fundet Sted, og fremkaldt en omend kun svagt opadgaaende Bevægelse i Varepriserne, idet

det væsentligste Materiale til Guldkøbene utvivlsomt er ydet af Amerika. Som bekendt — og som alt fremhævet i mine tidligere Artikler — har der i længere Tid fundet en Bortstrømmen af Guld fra Amerika til Evropa Sted, og det af et saadant Omfang, at Amerikas egen Stilling, som jeg har paapeget, alt i forrige Efteraar maatte betegnes som truet, thi — som det udtaltes — »den betydelige Forøgelse, som Cirkulationen (ifølge Loven af 1890) har faaet — indtil 1. Juli 1892 98 Mill. Dollars —, har gjort det muligt for Amerika at lade betydelige Beløb af Guld i de to sidste Aar gaa til Evropa . . . og det er dette, som forklarer, at Østrig-Ungarn hidtil har kunnet drage saa meget Guld til sig, som sket er, uden at trykke stærkere paa de evropæiske Banker. Som Følge heraf er imidlertid de Forenede Staters Statskasses Stilling for Tiden meget svag i Forhold til dens Forpligtelser. Efter en Opgørelse i »The Statist« havde den nemlig den 1. Juli 1892 kun en Beholdning af 255½ Mill. Dollars i Guld, hvoraf de 240 Mill. vare lovmæssigt bundne som Basis dels for de 347 Mill. Greenbacks (Statssedler), dels for Guldcertifikater, saa at der ved Siden af Sølvbeholdningen kun var en disponibel Beholdning af 15 Mill. Dollars i Guld overfor Sedler til et Beløb af 550 Mill. Dollars, dels Treasury Notes, dels Sølv-Certifikater, dels Banksedler, som alle cirkulere lig med Guld, fordi det forudsættes, at de, skøndt funderede paa Sølv eller Statsobligationer, til enhver Tid kunne indløses med Sedler, uindløselige med Guld«. Efter den Tid har Guldudførselen fra Amerika tildraget sig almindelig Opmærksomhed, og den Forlegenhed, hvori den bragte Regeringen, er bleven atter og

atter drøftet i Aviserne. Og for faa Dage siden (den 22. April) meldte et Telegram fra Washington, at Guldbeholdningen paa 100 Mill. Dollars (den lov-befalede Dækning for de 347 Mill. Dollars Stats-sedler, »Greenbacks») var bleven angreben ved Udtagelse af 2,557,000 Dollars til Udførsel til Evropa. Dernæst har et Telegram af 27. April fra New-York meddelt, at Finansministeren har modtaget et Tilbud fra Bank-firmaer i Boston, hvorved der tilføres Finanskassen 5—6 Mill. Doll. i Guld. Denne Kilde kan imidlertid ikke antages ret længe at kunne flyde til Fordel for Finanskassen; thi ogsaa Bankernes Guldbeholdning er bleven stærkt medtaget i de sidste Aar. Saaledes er »New Yorks Associated Bank«s Metalbeholdning fra April f. A. til 8. April d. A. formindsket med omtrent 6 Mill. Dollars og udgjorde sidstnævnte Dag kun 14,3 Mill. Dollars.

Den amerikanske Møntdirektør har opstillet følgende Beregning over den anslaaede Guld- og Sølv-mængde i de Forenede Stater:

	Guld,	Sølv,	I Forhold til den hele Mængde var Sølv:
30. Jun. 1888:	708,8 Mill. Doll.	386,6 Mill. Doll.	35,4 pCt.
— 1890:	695,5 — —	463,2 — —	40,0 —
— 1892:	646,5 — —	522,2 — —	44,7 —
1. Jan. 1893:	649,7 — —	593,3 — —	47,7 —

Da Guldet fremdeles er gaaet ud af Landet i ret betydelig Mængde — fra 1. Januar til 8. April skal Overskudsudførselen være 31½ Mill. Dollars, medens Sølv-mængden tiltager, er Forholdet mellem Guld og Sølv, der for knap 5 Aar siden var som 65,35, nu

omtrent som 50:50 — en meget væsentlig Forandring! —, forudsat at Guldmængden virkelig tør anslaaes saa stor, som her er sket. I Statskassen og Bankerne fandtes nemlig 30. Juni 1892 kun 445 Mill. Doll., og det anses for meget tvivlsomt, om der virkelig skulde være godt 200 Mill. Dollars i fri Cirkulation. Hovedsagen er imidlertid, at Statskassens Guldbeholdning er mindsket saa stærkt. Medens der den 30. Juni 1890 var 321.6 Mill. Doll. imod 131.3 Doll. i Guld-Certifikater, altsaa en Nettobeholdning af 190.3 Mill. Doll. i Guld, var den d. 28. Febr. d. A. gaaet ned til 217.6 Mill. Doll. imod 114.4 Mill. Doll. i Guld-Certifikater, altsaa kun 103.2 Mill. Doll. Netto Guldbeholdning. Medens den saaledes den 30. Juni 1890 havde en Beholdning af 190.3 Mill. Doll. i Guld overfor en cirkulerende Seddelmængde af 334.8 Mill. Doll., altsaa en Gulddækning af 56.8 pCt., fandtes der den 28. Febr. d. A. en Seddelcirkulation af 459.9 Mill. Doll. imod de 103.2 Mill. Doll. i Guld — altsaa kun en Gulddækning af 22.4 pCt.

Overfor denne Status, som yderligere er forværret siden, kan det betragtes som givet, at Amerika ikke kan vedblive at forøge sine til Sølvopkøb bestemte Sølv-Certifikater, som Regeringen anser sig forpligtet til at indløse med Guld, uden tillige at forøge sin Guldbeholdning. Der har da derfor ogsaa i den senere Tid været Tale om, at Regeringen tænkte paa at optage et Laan i Evropa for paa denne Maade at trække Guld til sig. Da den sidste Tids særlig stærke Guld-export for en ikke ringe Del skyldes Salg af amerikanske Værdipapirer, som hidtil have været paa europæiske Hænder, vilde Optagelsen af et saadant Laan

være et ret naturligt Modtræk, om det end ganske vist kan være tvivlsomt, om Evropa vilde beholde disse nye Papirer snarere end de gamle.

Under alle Omstændigheder tør man i den nærmeste Fremtid imødesee en ny Kamp om Guldet, der vil gøre Fuldførelsen af den østrig-ungarske Valutaregulering en Del vanskeligere, end dens første Del har været. Man trøster sig rigtignok med, at det værste er overstaaet, idet Ungarn endnu kun skal mangle 15 Mill. fl. i Guld, og Østrig ligeledes alt er i Besiddelse af omtrent $\frac{3}{4}$ af det Guld, som det behøver; men et Spørgsmaal er det, om man ikke herved har regnet Beholdningen af Guldvexler for at være lig Guld. Under normale Forhold vilde den ogsaa være dette; men noget anderledes stiller det sig, dersom der virkelig skulde begynde en Kamp om Guldet, som gør enhver Indehaver utilbøjelig til at skille sig ved noget som helst deraf. Og særlig viser, hvad der netop er passeret i Amerika, at det ogsaa for Østrig-Ungarn er en betænkelig Sag, at saa store Beløb af østrig-ungarske Værdipapirer befinde sig paa fremmede Hænder og kunne remitteres, saa snart dets Guldopkøb begynde at genere.

Saa meget synes klart, at enten ville Amerika og Østrig-Ungarn blive nødsagede til foreløbig at lade deres lidet tilfredsstillende monetære Forhold forblive, som de i Øjeblikket ere, eller ogsaa vil deres Bestræbelser for at tilvejebringe en virkelig effektiv Guldfod lægge et forøget Tryk paa Varepriserne og dermed paa Forretningslivet i det øvrige Evropa.

Den 2. Maj 1893.

Efterskrift den 17de Maj. Ifølge Oplysninger, som velvilligt ere mig meddelte, efter at det Foranstaaende var skrevet, og som tør anses for fuldt paalidelige, er det ganske rigtigt, naar det Kvantum Guld, som siden 2. April f. A. er indgaaet til Østrig-Ungarn, af mig er anslaaet til henved 150 Mill. fl. Den østrig-ungarske Bank har nemlig fra 31. Juli f. A. til 30. April d. A. forøget sin Guldbeholdning med 87,546,000 Guldkroner ø. W. = ca. $36\frac{3}{4}$ Mill. gamle Guldgylden, medens den østrigske Regering i Betaling for det nye Guldrentelaan har modtaget ca. 97 Mill. gamle Guldgylden i Guld. Derhos menes den ungarske Regerings virkelige Guldanskaffelser at kunne anslaaes til omtr. 12 a 15 Mill. nye Guldgylden = ca. 10 à 12 Mill. gamle fl. Ialt bliver det (rundt) 145 Mill. gl. fl. = 14,5 Mill. £.

I det Par Uger, der ere forløbne, siden denne Artikel blev skrevet, ere Situationens Vanskeligheder traadte endnu klarere frem. De Forenede Staters Finansminister har vel ved Bankernes Hjælp bragt den lovmæssige Gulddækning tilveje igen; men det tør betragtes som givet, at Amerika, som næppe har mere Guld at afse til Europa, med Omhu vil vaage over den Guldbeholdning, hvoraf det er i Besiddelse. De korte telegrafiske Meddelelser om Bankkrisen i Australien, hvor den ene Bank efter den anden standser sine Betalinger, gøre det ikke tilstrækkelig klart, om denne Misère staar i Sammenhæng med Guldknaphed; men der synes ogsaa derfra at ville blive en forøget Efterspørgsel efter Guld. Saa meget tør man sikkert gaa ud fra, at Reaktionen derfra

paa det engelske Pengemarked vil føre til, at man ogsaa der vil værne om og mulig endog søge at styrke sin Guldbeholdning. I Berlin har Rigsbanken forhøjet Diskontoen fra 3 til 4 pCt., hvad der ligeledes vidner om Tilbøjelighed til at holde paa Guld. Og i selve Østrig-Ungarn er Vexelkursen paa Berlin nu steget saa meget, at de nye Kronesedler faktisk staa 3 pCt. under det normerede pari-Forhold. Under disse Omstændigheder maa man vistnok foreløbig standse Arbejdet paa Valutareguleringens Gennemførelse, til Situationen bliver mindre kritisk, og indskrænke sig til at stræbe at holde paa det Guld, man allerede har faaet, og som knap er Halvdelen af, hvad man behøver. Men det stedfundne Forløb af Valutareguleringen har godtgjort, at Sagen ingenlunde var saa let, som det fra forskellige Sider paastodes, at der langtfra var saa meget Guld til Disposition, som t. Ex. Ottomar Haupt gentagende har hævdet, og at i det Hele den Opfattelse af Situationen, som jeg har gjort gældende i min tidligere Artikel, har vist sig fuldstændig korrekt.
